

**Javaslat a „Kolecsányi villa (Kossuth Lajos u. 10. Helyrajzi szám: 1167/2.)”
Kalocsai Települési Értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:

Absóth Miklós

.....

Kalocsa, 2014. április 10.

(P.H.)

I.
A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: Asbóth Miklós
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: Asbóth Miklós
Levelezési cím: 6300 Kalocsa, Fényi Gyula u. 18.
Telefonszám: 06/70/414-8583
E-mail cím:

II.
A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése Érseki kastély
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
 agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
 ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
 természeti környezet turizmus
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye Kalocsa, Kossuth Lajos utca 10.
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
 települési tájegységi megyei külföldi magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása. Ld. a javaslat elején lévő részletes leírást.
6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett: a Kalocsai Települési Értéktárba felvett *Polgári központ* egyik jelentős épülete.
7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

ASBÓTH Miklós

1998 Kalocsa történeti kronológiája. In: Asbóth Miklós, Romsics Imre: Kalocsa múltja és jelene. Kalocsa. 42-210. p.

VÁTI

2004b VÁTI Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság. Kalocsa város Településszerkezeti terve. Örökségvédelmi hatástanulmány.

JOÓ Gábor

1984 A felnőttvédelmi szociális gondoskodás fejlődésének története Kalocsán. 1-2. rész. Kézirat. Kalocsa.

Dulovits család iratai Az épületre és Kolecsányi Endrére vonatkozó családi iratok egy részének másolatai Asbóth Miklós gyűjteményében található.

PÉDERI Józsefné, dr. sz. Dulovits Erzsébet szóbeli adatközlő

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III.
MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja
2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Kolecsányi villa. Kossuth Lajos u. 10. Helyrajzi szám: 1167/2.

A villaszerű épületet, amelyben a városi rendőrkapitányság működik, Kolecsányi Endre (1855-1932), a Pestmegyei Sárközi Ármentesítő Társulat igazgató-főmérnöke építette 1905-ben saját részére lakóháznak. A felvidéki származású Kolecsányi Endrét Császka György érsek (1891-1904) hívta Kalocsára, akivel anyai ágon rokonságban állt. Kolecsányi Endre az 1890-es évek végén megvásárolta az érsekuraldomtól a mai Martinovics utca és a Mócsy János utca között lévő u. n. „Jézustársasági atyák erdeje” egy részét, ahol felépítette, a családi hagyomány szerint, a felvidéki családi kúriához hasonló, földszintes, két saroktornyos, teljesen alapincézett villáját.¹ Az épület utcai frontja nyugati sarkán négyszögletes, a keleti sarkán kör alaprajzú, sisakkal ellátott torony volt, amelyek lezárták az épület mozgalmas utcai homlokzatát. A főbejárat az épület nyugati frontján, a mai Martinovics utcai oldalon volt. A bejárathoz négy külső lépcsőfok vezetett fel, majd az előtérben további öt lépcsőfokon lehetett feljutni a lakószintre.² Az agglegény Kolecsányi halála után, 1933-ban unokaöccse, Dulovits Árpád (1880-1949) (édesanyja, K. E. nővére vezette fivére háztartását) örökölte az épületet, melyet az idősebb kalocsaiak „Dulovits ház” néven ismernek. Dulovits Árpád halála után leánya, Erzsébet örökölte az épületet, amit 1952-ben államosították. A második világháború végén az épületet rövid ideig a szovjet hadsereg is igénybe vette. Dulovits Árpád halála után az épület rövid ideig lakóház volt, majd 1952-ben a Híd (ma Rákóczi Ferenc) utcából ide, az államosított épületbe költöztették a városi Szeretet Otthont, amely 1956-ig működött ezen a helyen.³ Az üresen maradt épületbe 1957 februárjában beköltözött a rendőrkapitányság, amely addig a mai Szent István király út 19. sz. alatt az egykori Magyar Király Szálloda és Vendéglő épületében (ma különböző kisebb városi intézmények és a napközis konyha található az épületben) működött.⁴ Az épületet az 1970-es évek második felében átalakították és bővítették. A két saroktornyot elbontották, a főbejárat átkerült az épület keleti végére. A nyugati végéhez északi irányból csatlakozva, a Martinovics utcára néző homlokzattal épült meg a bővítés nagyobbik része. Az udvaron garázsok és fogdaépület épült. Ma is ebben a formában található az épület. A városi örökségvédelmi hatástanulmány helyi védettségre javasolja.⁵

¹ Dr. Péderi Józsefné

² Dulovits család iratai

³ JOÓ Gábor 1984. 20-21.

⁴ ASBÓTH Miklós 1998. 118.

⁵ VÁTI 2004b.

(Korabeli képeslap, Asbóth M. gyűjt.)